

Spotlight 4: Μαθαίνοντας σχετικά με τη μάθηση

Πηγή: World Bank, (2018). "Spotlight 4: Learning about learning". In World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise, pp. 108-111. Washington: International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank.

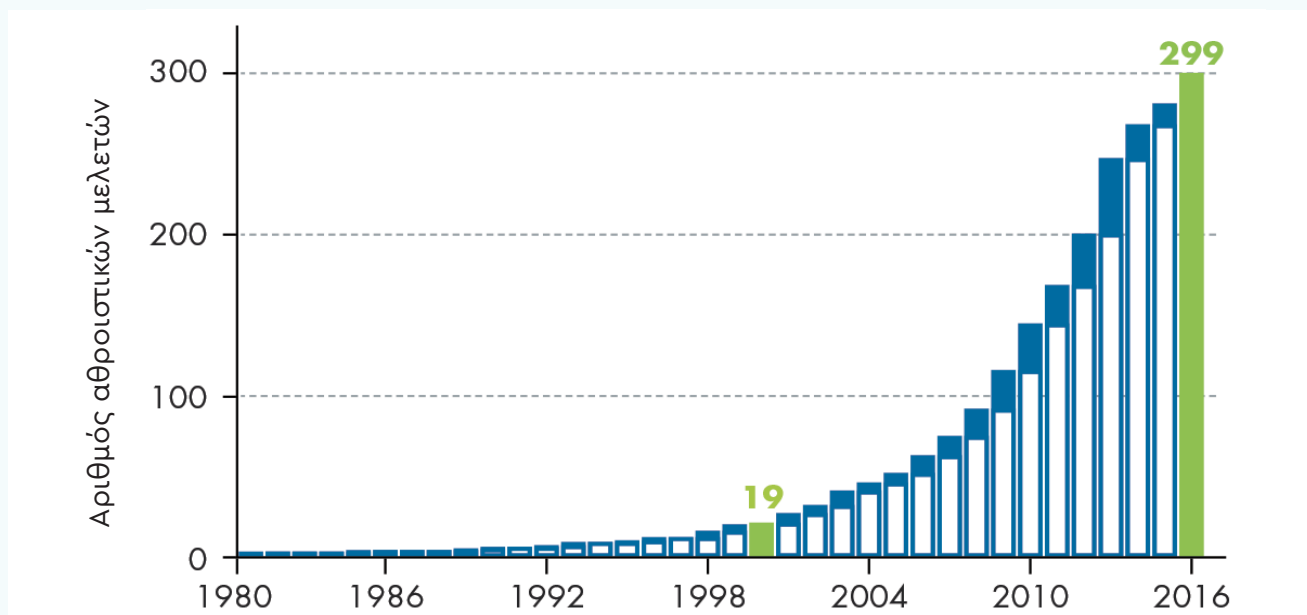
Μαθαίνοντας σχετικά με τη μάθηση

Ο εντοπισμός των αποκλίσεων μεταξύ ερευνητικών στοιχείων και πρακτικής εφαρμογής συμβάλλει στον καθορισμό προτεραιοτήτων δράσης.

Καθώς έχουν αυξηθεί τα ερευνητικά στοιχεία για την κρίση που αφορά στη μάθηση, έχει αυξηθεί επίσης και η κατανόηση του τι παράγει μάθηση. Η γνωστική νευροεπιστήμη έχει εξελιχθεί δραματικά, καθώς οι εξελιγμένες δυνατότητες απεικόνισης του εγκεφάλου φέρνουν στο προσκήνιο νέες ιδέες για τον τρόπο με το οποίο μαθαίνουν τα παιδιά. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η νευροεπιστήμη συνέβαλε πολύ στην κατανόηση του τρόπου ανάπτυξης του εγκεφάλου κατά την πρώιμη παιδική ηλικία αλλά και της καθοριστικής σημασίας των πρώτων παιδικών χρόνων. Σε πολλά μέρη του κόσμου τα σχολεία εφαρμόζουν καινοτομίες που σχετίζονται με τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις, την επαγγελματική ανάπτυξη και τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Κυβερνήσεις και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις δοκιμάζουν καινοτόμα προγράμματα προκειμένου να αναβαθμίσουν τις εργασιακές δεξιότητες των εκπαιδευτικών.

Παράλληλα, προκύπτουν συνεχώς νέα στοιχεία για το ποια προγράμματα ενισχύουν αποτελεσματικότερα τη μάθηση. Για παράδειγμα: ο αριθμός των μελετών που αξιολογούν τις επιπτώσεις των παρεμβάσεων εκείνων που έχουν ως στόχο τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στις αναπτυσσόμενες χώρες, αυξήθηκε από 19 το 2000 σε 299 μέχρι το 2016 (σχήμα S4.1). Αυτά τα ερευνητικά στοιχεία μεταφράζονται σε σαφέστερες πληροφορίες σχετικά με το πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τη μάθηση στο επίπεδο του μαθητή, της τάξης και του σχολείου. Αυτές οι μελέτες αξιολόγησης, εκτός του ότι αυξήθηκαν ποσοτικά, έχουν εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου και έχουν γίνει περισσότερο χρήσιμες για τη χάραξη πολιτικής. Είναι πλέον πιο πιθανό να συγκρίνουν πολλαπλές παρεμβάσεις, να μελετήσουν ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων συνολικά αλλά και να μελετήσουν παρεμβάσεις σε μεγάλη κλίμακα.

Σχήμα S4.1: Τις τελευταίες δεκαετίες έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των πειραματικών και ημι-πειραματικών μελετών που αφορούν στις παρεμβάσεις για τη βελτίωση της μάθησης.

Πηγή: WDR 2018 ομάδα εργασίας, χρησιμοποιώντας δεδομένα από Zie (2016) και από Evans και Porona (2016b). Δεδομένα στο http://bit.do/WDR2018-Fig_S4-1.

Σημείωση: Το μπλε τμήμα στις λευκές στήλες δηλώνει την αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Οι αξιολογήσεις δείχνουν ότι πολλές από αυτές τις παρεμβάσεις έχουν αξιοσημείωτο αντίκτυπο. Πολλές παιδαγωγικές παρεμβάσεις, για παράδειγμα, οδηγούν σε μεγαλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα για τους σπουδαστές από ό,τι θα οδηγούσε ένα έτος κλασικής (συμβατικής) σχολικής εκπαίδευσης.

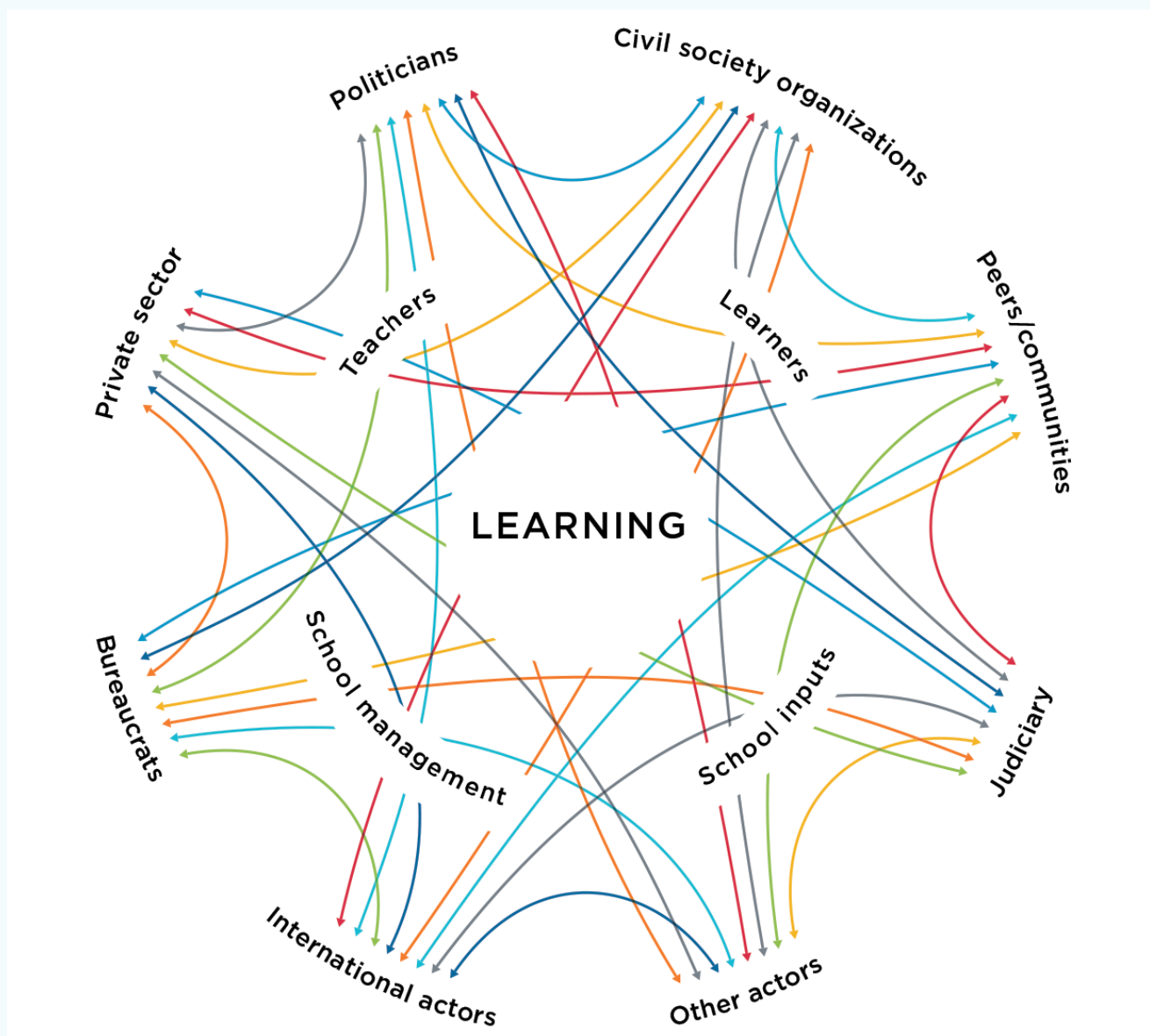
Καλύτερη αξιοποίηση των ερευνητικών στοιχείων

Όλα τα ερευνητικά στοιχεία δεν μπορούν να δημιουργηθούν (και να θεωρηθούν ως) ισότιμα, ωστόσο, πολλά διαφορετικά είδη στοιχείων μπορούν να είναι εξίσου αξιόπιστα. Επιστημονικά στοιχεία καταδεικνύουν τα διαδοχικά μονοπάτια ανάπτυξης και λειτουργίας του εγκεφάλου. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις κοινωνικές επιστήμες μπορούν αποτελεσματικά

να απαντήσουν στο ερώτημα τι θα συνέβαινε στην περίπτωση απουσίας μιας μεταρρύθμισης ή παρέμβασης (συχνά αποκαλούμενη ως αντιστάθμιση). Οι τυχαιοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές ή οι αναλύσεις των «φυσικών πειραματισμών» αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για τον προσδιορισμό τέτοιων αντισταθμίσεων. Οι εφαρμοσμένες επιστήμες και οι μελέτες περίπτωσης μπορούν να μας δώσουν μια λεπτομερή εικόνα του πώς λειτουργεί μια παρέμβαση ή ένα φαινόμενο. Τα καλύτερα ερευνητικά στοιχεία αναφορικά με τους παράγοντες που βελτιώνουν τη μάθηση, αντλούνται από μια ποικιλία μεθόδων.

Ακόμη και στην περίπτωση που μια μεταρρύθμιση σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα έχει θετικό αντίκτυπο, μπορεί να μην λειτουργήσει το ίδιο παντού.

Σχήμα S4.2: Είναι πιο πολύπλοκο από όσο δείχνει: Μέσω του συστήματος οι άνθρωποι ενεργούν αντιδρώντας στις επιλογές των άλλων.

Πηγή: WDR 2018 ομάδα εργασίας.

Τα αποτελέσματα ενδέχεται να διαφοροποιούνται κατά τη μεταφορά από μια τοποθεσία σε μια άλλη ή από μια πιλοτική μελέτη σε ένα πρόγραμμα μεγάλης κλίμακας. Αυτό που λειτουργεί στο Περού μπορεί να μην λειτουργεί στο Μπουρούντι επειδή διαφέρουν τα εκπαιδευτικά συστήματα και οι κοινωνίες. Ωστόσο, μια συνήθης παρέμβαση που έχει ελεγχθεί σε μια ποικιλία περιβαλλόντων είναι η μείωση του αριθμού μαθητών μια τάξης. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση του μεγέθους της τάξης κατά 10 μαθητές μείωσε τις

επιδόσεις στα τεστ κατά τέσσερις φορές τόσο στο Ισραήλ όσο και στην Κένυα. Μια πιλοτική μεταρρύθμιση μπορεί να επιτρέψει την εφαρμογή πιο ελεγχόμενων συνθηκών από ότι μια μεταρρύθμιση σε κλίμακα. Στην Κένυα, μια παρέμβαση που αφορούσε στην πρόσληψη συμβασιούχων εκπαιδευτικών ήταν αποτελεσματική σε μικρή κλίμακα, αλλά όταν εφαρμόστηκε σε μεγάλη κλίμακα μέσω κυβερνητικών συστημάτων, η καταβολή των μισθών καθυστέρησε και τελικά οι συμβασιούχοι εκπαιδευτικοί μετατράπηκαν σε δημόσιους

υπαλλήλους. Το πρόγραμμα μεγάλης κλίμακας δεν αντιπροσώπευε πλέον το επιτυχημένο πιλοτικό πρόγραμμα και τα μαθησιακά αποτελέσματα δεν κατακτήθηκαν.

Για να κατανοήσουν τα ερευνητικά στοιχεία, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να εξετάσουν τις πιθανές αρχές που κρύβονται πίσω από τα αποτελεσματικά προγράμματα, αντί να προσηλώνονται στα αποτελέσματα (ή στη «σημειακή εκτίμηση») μεμονωμένων μελετών. Για παράδειγμα, τα προγράμματα που παρείχαν οικονομικά κίνητρα για τους εκπαιδευτικούς, είχαν ανάμεικτα αποτελέσματα. Αντί για την λήψη ενός απλού μέσου όρου των αποτελεσμάτων, μια λεπτομερής αξιολόγηση θα αποκάλυπτε ότι τα προγράμματα αυτά τείνουν να λειτουργούν καλύτερα όταν γίνονται σχετικά απλές βελτιώσεις στην ποιότητα και μάλιστα υπό τον έλεγχο των εκπαιδευτικών- για παράδειγμα, όταν αυξάνεται ο χρόνος φυσικής παρουσίας των εκπαιδευτικών στο σχολείο ή ο χρόνος διδασκαλίας.

Η εξέταση των ερευνητικών στοιχείων μέσω των μοντέλων ανθρώπινης συμπεριφοράς είναι ένας τρόπος να επικεντρωθούμε στις αρχές. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εξετάζουμε τα αποτελέσματα και να χρησιμοποιούμε μοντέλα προκειμένου να συμπεράνουμε γιατί τα αποτελέσματα ποικίλλουν μεταξύ των διαφορετικών περιβαλλόντων. Το πρώτο βήμα θα ήταν μια λεπτομερής σύνθεση, η οποία θα συγκεντρώνει τα αποτελέσματα μιας ποικιλίας μελετών και θα εξετάζει εμπειρικά πρότυπα. Το δεύτερο βήμα θα ήταν η αξιοποίηση θεωρητικών μοντέλων της ανθρώπινης

συμπεριφοράς για να εξηγήσουμε γιατί ορισμένες προτεινόμενες λύσεις λειτουργούν και άλλες όχι, καθώς και γιατί η ίδια λύση μπορεί να φέρει αποτελέσματα σε μία τοποθεσία ή χρονική στιγμή και όχι σε μία άλλη.

Η παραγωγή της μάθησης είναι περίπλοκη, ωστόσο οι επενδύσεις που αλλάζουν το τι συμβαίνει μέσα στην τάξη είναι ένα καλό στοίχημα

Πολλοί παράγοντες συμβάλλουν στη διαδικασία της μάθησης και όλοι έχουν τα δικά τους κίνητρα. Οι άμεσες εισροές στη μαθησιακή διαδικασία περιλαμβάνουν τις επιλογές των ίδιων των μαθητών, καθώς και των γονέων τους, των εκπαιδευτικών και άλλων σχολικών υπευθύνων, που αλληλεπιδρούν με τις διαθέσιμες υποδομές και υλικά. Οι -λιγότερο άμεσοι αλλά σημαντικοί- γραφειοκράτες, πολιτικοί και μη κρατικοί φορείς λαμβάνουν αποφάσεις που επηρεάζουν την ποιότητα της εκπαίδευσης. Η κατανόηση αυτών των σχέσεων έχει ζωτική σημασία για την ερμηνεία των ερευνητικών στοιχείων.

Στη μαθησιακή διαδικασία κάθε παράγοντας αλληλεπιδρά με τους άλλους, επομένως, η αλλαγή ενός στοιχείου της διαδικασίας δεν εγγυάται περισσότερη μάθηση. Πολλές από τις εισροές στη μαθησιακή διαδικασία είναι επιλογές των ίδιων των παραγόντων που συμμετέχουν αλλά και επιλογές που γίνονται ως αντίδραση σε πραγματικές και αναμενόμενες επιλογές άλλων παραγόντων (σχήμα S4.2). Οι εκπαιδευτικοί αντιδρούν στις αλλαγές στην ηγεσία του σχολείου, οι διευθυντές των

σχολείων αντιδρούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας και οι γονείς αντιδρούν στις αλλαγές της κυβερνητικής πολιτικής. Στην Ινδία και τη Ζάμπια, οι επιχορηγήσεις που δόθηκαν στα σχολεία ώθησαν τους γονείς να περιορίσουν τις επενδύσεις που αφορούσαν στη σχολική φοίτηση των παιδιών τους. Εάν μία κυβέρνηση αρχίσει να παρέχει βιβλία σε ένα νοικοκυριό με περιορισμένους οικονομικούς πόρους, ο γονέας μπορεί κάλλιστα να ανακατανείμει τα ποσά που αρχικά θα διέθετε στην εκπαίδευση, σε άλλες ανάγκες, όπως η υγεία.

Πώς μπορούμε να κατανοήσουμε όλες αυτές τις περίπλοκες δυναμικές σχέσεις; Τα μοντέλα της ανθρώπινης συμπεριφοράς ρίχνουν φως στα κίνητρα που κρύβονται πίσω από επιλογές και ενέργειες και μπορούν να βοηθήσουν στην εύρεση λύσεων. Η απλή αξιοποίηση των μοντέλων συμπεριφοράς -στα οποία τα εμπλεκόμενα μέρη μεγιστοποιούν την ευζωία τους, η οποία υπόκειται σε χαμηλούς προϋπολογισμούς και άλλους περιορισμούς- εξηγεί γιατί οι γονείς μειώνουν την οικονομική τους συνεισφορά όταν τα σχολεία αυξάνουν τη δική τους. Τα μοντέλα κύριου παράγοντα (principal-agent models), που ενσωματώνουν πολλαπλούς παράγοντες με διαφορετικούς στόχους, εξηγούν γιατί οι εκπαιδευτικοί ενδέχεται να αποτύχουν στο εκπαιδευτικό τους έργο όταν δεν παρακινούνται επαρκώς ή όταν δεν παρακολουθούνται καταλλήλως. Τα μοντέλα συμπεριφοράς διαδραματίζουν επίσης κάποιο ρόλο: η μάθηση και οι εκπαιδευτικές φιλοδοξίες των μαθητών μπορούν να επηρεαστούν από την υπεροχή των στερεοτύπων. Οικονομικά φαινόμενα όπως η

πληροφόρηση, η αγορά και οι ελλείψεις στον συντονισμό, διαδραματίζουν έναν ρόλο στα μοντέλα αυτά. Τα μοντέλα μπορούν επίσης να διαφωτίσουν το λόγο για τον οποίο παρατηρείται συχνά ένα χάσμα μεταξύ των ερευνητικών στοιχείων αναφορικά με τη βελτίωση της μάθησης και της πρακτικής εφαρμογής.

Εστίαση στα σημεία εκείνα όπου είναι μεγαλύτερες οι αποκλίσεις μεταξύ ερευνητικών στοιχείων και πρακτικής εφαρμογής

Οι αποκλίσεις μεταξύ ερευνητικών στοιχείων και πραγματικής πρακτικής εφαρμογής συνεισφέρουν στην έναρξη των προσπαθειών για βελτίωση της εκπαίδευσης. Αυτές οι αποκλίσεις έρχονται στο φως όταν τα ερευνητικά στοιχεία δείχνουν ότι ορισμένες προσεγγίσεις ή παρεμβάσεις μπορούν να βελτιώσουν τα αποτελέσματα, ωστόσο, οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην πράξη είναι διαφορετικές. Για παράδειγμα, τα συσσωρευμένα ερευνητικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι οι πρώιμες επενδύσεις στα παιδιά επιφέρουν υψηλές αποδόσεις, ωστόσο, οι οικογένειες και οι κυβερνήσεις δεν δίνουν προτεραιότητα στις επενδύσεις αυτές στα περιβάλλοντα χαμηλού εισοδήματος. Τα ερευνητικά στοιχεία δείχνουν ότι ορισμένες μορφές επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών αποφέρουν πολύ υψηλότερα μαθησιακά αποτελέσματα από άλλες, ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται οι παρωχημένες μέθοδοι κατάρτισης. Επειδή το χάσμα μεταξύ ερευνητικών στοιχείων και πρακτικής εφαρμογής απαιτεί καλή πληροφόρηση για το τι πραγματικά

λένε τα ερευνητικά στοιχεία, καθώς και για το ποια είναι η τρέχουσα πρακτική, είναι πιθανό ότι μένει να αναδειχθούν ακόμη πολλές ευκαιρίες για βελτίωση.

Η διαίσθηση και η κοινή λογική δεν αρκούν. Ένα θεμελιώδες μάθημα που προκύπτει από την αυξανόμενη βάση ερευνητικών στοιχείων είναι ότι η διαίσθηση δεν αποτελεί πάντα έναν αξιόπιστο οδηγό. Μπορεί να παραβλέψει την πολυπλοκότητα των κινήτρων και των αντιδράσεων στον πραγματικό κόσμο, όπως μπορεί να συμβεί όταν τα οικονομικά κίνητρα των εκπαιδευτικών επιφέρουν εξαπάτηση παρά μεγαλύτερη προσπάθεια. Η διαίσθηση μπορεί να μην καταφέρει να καταγράψει την καθαρή επίδραση των συγκρουόμενων δυνάμεων, όπως συμβαίνει όταν ο διαχωρισμός των μαθητών ανά ικανότητα επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να στοχεύσουν πιο συγκεκριμένα τη διδασκαλία στο επίπεδο των μαθητών -γεγονός που αναμένεται να αυξήσει την μάθηση- αλλά τους απομακρύνει ταυτόχρονα από τους συμμαθητές που έχουν υψηλή απόδοση - γεγονός που μπορεί να μειώσει τη μάθηση.

Η γνώση που αφορά στη βελτίωση της μάθησης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο τα κόστη όσο και τα οφέλη των παρεμβάσεων. Μια εκπαιδευτική παρέμβαση με τη χρήση υπολογιστή στην Ινδία αύξησε την μάθηση περισσότερο από την πρόσληψη συμβασιούχων καθηγητών στην Κένυα, ωστόσο, η πρόσληψη των συμβασιούχων καθηγητών ήταν πολύ φθηνότερη και απέφερε υψηλότερη απόδοση της επένδυσης. Τα ερευνητικά στοιχεία σχετικά με τα κόστη είναι πολύ λιγότερα από

τα ερευνητικά στοιχεία που αφορούν στα οφέλη, ενώ υπάρχει και ένα πολύ μικρό ποσοστό των μελετών που εξετάζει και τα δυο. Ωστόσο, ορισμένα προγράμματα έχουν αξιολογηθεί τόσο ως προς την αποτελεσματικότητα όσο και ως προς τη σχέση αποτελεσματικότητας-κόστους. Αυτά τα ερευνητικά στοιχεία που αφορούν στα κόστη -που προσαρμόζονται στις τοπικές συνθήκες- θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις συστάσεις πολιτικής.

Οι αποκλίσεις μεταξύ ερευνητικών στοιχείων και πρακτικής εφαρμογής σηματοδοτούν ελπιδοφόρα την έναρξη και όχι την ολοκλήρωση της διαδικασίας μάθησης του πώς να βελτιώσουμε τη μάθηση. Οι παρεμβάσεις δεν μπορούν απλώς να εξαχθούν από τη μια χώρα σε μια άλλη. Πράγματι, κατά περιόδους η αποτελεσματικότητα μίας προφανώς παρόμοιας παρέμβασης μπορεί να ποικίλει ακόμη και εντός της ίδιας χώρας, αναλόγως του τρόπου με τον οποίο υλοποιείται το πρόγραμμα. Το κόστος εφαρμογής θα ποικίλει επίσης δραματικά εντός των διαφόρων πλαισίων. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι τα ερευνητικά στοιχεία από άλλα περιβάλλοντα δεν έχουν αξία. Αντιθέτως, οι επιτυχίες σε άλλα περιβάλλοντα -σε συνδυασμό με μια προσεκτική ανάλυση τού γιατί πέτυχαν τα προγράμματα- αποτελούν ένα σημείο εκκίνησης. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορούν να βασιστούν σε αυτά τα ερευνητικά στοιχεία και να πειραματιστούν στο δικό τους πολιτικό περιβάλλον.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- 3ie (International Initiative for Impact Evaluation). 2016. "Impact Evaluation Repository." 3ie, London. <http://www.3ieimpact.org/en/evidence/impact-evaluations/impact-evaluation-repository/>.
- Bold, Tessa, Mwangi Kimenyi, Germano Mwabu, Alice Ng'ang'a, and Justin Sandefur. 2016. "Experimental Evidence on Scaling Up Education Reforms in Kenya." Economic Development and Institutions Project Working Paper, Institute for International Economic Studies, Stockholm University.
- Chisholm, Linda, and Ramon Leyendecker. 2008. "Curriculum Reform in Post-1990s Sub-Saharan Africa." *International Journal of Educational Development* 28 (2): 195–205.
- Das, Jishnu, Stefan Dercon, James Habyarimana, Pramila Krishnan, Karthik Muralidharan, and Venkatesh Sundararaman. 2013. "School Inputs, Household Substitution, and Test Scores." *American Economic Journal: Applied Economics* 5 (2): 29–57.
- De Smedt, Bert. 2014. "Advances in the Use of Neuroscience Methods in Research on Learning and Instruction." *Frontline Learning Research* 2 (4): 7–14.
- Dua, Tarun, Mark Tomlinson, Elizabeth Tablante, Pia Britto, Aisha Yousfzai, Bernadette Daelmans, and Gary L. Darmstadt. 2016. "Global Research Priorities to Accelerate Early Child Development in the Sustainable Development Era." *Lancet Global Health* 4 (12): e887–e889.
- Duflo, Esther, Pascaline Dupas, and Michael R. Kremer. 2015. "School Governance, Teacher Incentives, and PupilTeacher Ratios: Experimental Evidence from Kenyan Primary Schools." *Journal of Public Economics* 123 (March): 92–110.
- Evans, David K., and Anna Popova. 2016a. "CostEffectiveness Analysis in Development: Accounting for Local Costs and Noisy Impacts." *World Development* 77: 262–76.
- . 2016b. "What Really Works to Improve Learning in Developing Countries? An Analysis of Divergent Findings in Systematic Reviews." *World Bank Research Observer* 31 (2): 242–70.
- Evans, David K., and Fei Yuan. 2017. "Economic Returns to Interventions That Increase Learning." Background paper, World Bank, Washington, DC.
- Glazerman, Steven, Allison McKie, and Nancy Carey. 2009. "An Evaluation of the Teacher Advancement Program (TAP) in Chicago: Year One Impact Report, Final Report." Mathematica Policy Research, Princeton, NJ.

- Insel, Thomas R., and Story C. Landis. 2013. "Twenty-Five Years of Progress: The View from Nimh and Ninds." *Neuron* 80 (3): 561–67.
- Jacob, Brian A., and Steven D. Levitt. 2003. "Rotten Apples: An Investigation of the Prevalence and Predictors of Teacher Cheating." *Quarterly Journal of Economics* 118 (3): 843–78.
- Jinnai, Yusuke. 2016. "To Introduce or Not to Introduce Monetary Bonuses: The Cost of Repealing Teacher Incentives." *Economics and Management Series EMS-2016-08* (January), IUJ Research Institute, International University of Japan, Minamiuonuma, Niigata Prefecture, Japan. http://www.iuj.ac.jp/research/workingpapers/_/EMS_2016_08.pdf.
- Kerwin, Jason T., and Rebecca L. Thornton. 2015. "Making the Grade: Understanding What Works for Teaching Literacy in Rural Uganda." PSC Research Report 15–842, Population Studies Center, Institute for Social Research, University of Michigan, Ann Arbor.
- Kremer, Michael R., Conner Brannen, and Rachel Glennerster. 2013. "The Challenge of Education and Learning in the Developing World." *Science* 340 (6130): 297–300.
- Kuhl, Patricia K. 2010. "Brain Mechanisms in Early Language Acquisition." *Neuron* 67 (5): 713–27.
- Lauwerier, Thibaut, and Abdeljalil Akkari. 2015. "Teachers and the Quality of Basic Education in Sub-Saharan Africa." ERF Working Paper 11, Education Research and Foresight, Paris.
- McEwan, Patrick J. 2015. "Improving Learning in Primary Schools of Developing Countries: A Meta-Analysis of Randomized Experiments." *Review of Educational Research* 85 (3): 353–94.
- Montagu, Dominic, and Catherine Goodman. 2016. "Prohibit, Constrain, Encourage, or Purchase: How Should We Engage with the Private Health-Care Sector?" *Lancet* 388 (10044): 613–21.
- Muralidharan, Karthik. 2017. "Field Experiments in Education in Developing Countries." In *Handbook of Field Experiments*, edited by Abhijit Vinayak Banerjee and Esther Duflo, Vol. 2, 323–88. *Handbooks in Economics Series*. Amsterdam: North-Holland.
- Muralidharan, Karthik, and Venkatesh Sundararaman. 2011. "Teacher Performance Pay: Experimental Evidence from India." *Journal of Political Economy* 119 (1): 39–77.

- Pakenham-Walsh, Neil. 2004. "Learning from One Another to Bridge the 'Know-Do Gap.'" *BMJ* 329 (7475): 1189.
- Popova, Anna, David K. Evans, and Violeta Arancibia. 2016. "Training Teachers on the Job: What Works and How to Measure It." Policy Research Working Paper 7834, World Bank, Washington, DC.
- Pritchett, Lant, and Justin Sandefur. 2013. "Context Matters for Size: Why External Validity Claims and Development Practice Do Not Mix." *Journal of Globalization and Development* 4 (2): 161–98
- Schweisfurth, Michele. 2011. "Learner-Centred Education in Developing Country Contexts: From Solution to Problem?" *International Journal of Educational Development* 31 (5): 425–32.

Μετάφραση: Αλεξάνδρα Πέτση (Νοέμβριος 2019)
Σχεδιασμός – Σελιδοποίηση: Ελισάβετ Πετρίδη

